

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 40

Gorica - 4. oktobra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

ZA SPOŠTOVANJE PRAVIC STARŠEV

Ko mož in žena v zakonu dobita otroka, sprejmeta nase posebno dolžnost, otroka vzgojiti, zakaj otrok ima naravno pravico do telesnega, npravnega, in verskega razvoja. Skrbeti za ta razvoj je dolžnost staršev. Starši grešijo, ako ne izpolnjujejo vzgojne naloge ali jo izpolnjujejo nezadostno. Kajti s tem kršijo pravice otrokove, ki so svete, in to tem bolj, ker jih otrok sam ne more uveljaviti.

»Po naravi imajo starši pravico do vzgoje svojih otrok, a istočasno tudi dolžnost, da nudijo otrokom takšno vzgojo in pouk, ki bo v skladu z namenom, zaradi katerega jim je po božji dobroti bilo dano potomstvo.« (Leon XIII., Sapientiae christianae).

PRAVICA STARŠEV DO VZGOJE OTROK

Dolžnosti staršev, da vzgajajo otroke, odgovarja pravica, da jih smejo vzgajati. In ta pravica je naravna, kot uči Leon XIII., to se pravi, da izvira od Boga samega in ne od ljudi ali od države. To je temeljna pravica staršev, ki sledi iz raznih dejstev, kot jih navaja Ahčin v svoji Sociologiji:

1. Otroci so last staršev, v kolikor razumno bitje more biti lastnina drugega. In to po naravnem pravu, ker so starši, ki posredujejo otroku življenje. Pravica staršev je torej, da otroku kot svoji lastnini, kot življenju svojega življenja, dajo z vzgojo svoj telesni in duhovni pečat.

2. Po naravnem zakonu naj bo otrok podoba tistega, ki ga je rodil. Kajti roditi pomeni proizvesti živo bitje podobno naravi roditelja. To načelo daje od nekdanjega staršem pravico, da svoje otroke oblikujejo po sebi, kar ni drugega kot pravica do vzgoje, ki je nekakšen nadaljšek roditeljskega dejanja.

3. Za otrokovo vzgojo je treba poskrbeti to, kar je najbolje in najprimernejše temu vzvišenemu namenu. Toda ni mogoče najti boljše in primernejšega sredstva, kakor je družinska vzgoja, ki vključuje naravno ljubezen staršev do otrok. »Družina ima neposredno od Stvarnika nalogo in torej tudi pravico, da vzgaja svoje potomstvo. Ta pravica je neodtujljiva, ker je neločljivo združena z najstrožjo dolžnostjo in ima prednost pred katero koli pravico naroda ali države. Nobena svetna oblast ne sme te pravice pogaziti.« (Pij XI., Div. il. Mag.).

MODERNA DRŽAVA GAZI PRAVICE STARŠEV

Take so torej pravice staršev, kakor sledijo iz naravnega in cerkvenega prava. Toda tem tako jasnim pravicam nasproti stoji danes država, ki grozi, da jih potepta in uniči. Starši namreč ne morejo dati otrokom popolne in vsestranske vzgoje. Zato jim prihajata na pomoč na eni strani Cerkev, ki pomaga pri vzgoji otrok za nadnaravni cilj, na drugi strani država, ki z močnimi denarnimi sredstvi, s katerimi razpolaga, nudi staršem možnost, da dopolnijo družinsko vzgojo otrok na državnih šolah in drugih državnih ustanovah. Toda država sme in more staršem samo pomagati pri vzgoji, nikakor pa ne sme država vsiliti staršem vzgojo otrok, ki je morda ne marajo. Danes se vzgojni vpliv države na otro-

ke vrši predvsem preko šol. Prav je, da država ustanavlja šole in jih podpira, ali s tem ni rečeno, da sme država šolo monopolizirati. Nasprotno, njena dolžnost je, da poleg državnih šol priznava tudi zasebne šole, ako jih starši žele, in zlasti konfesionalne šole, do katerih imajo Cerkev in starši pravico.

DRŽAVNI ABSOLUTIZEM PRI VZGOJI

Moderna država je v tem oziru zašla marsikje v popoln državni absolutizem, kakor da je vzgoja državljana njena absolutna pravica in dolžnost. Pri tem moderna država običajno vzdržuje versko nevtralnost ali celo versko sovražno šolo. V svojem absolutizmu privatne in zlasti konfesionalne šole ali enostavno prepoveduje ali jih vsaj močno zapostavlja ter pri tem vidno krši pravice staršev, saj jih na ta način sili, da pošljejo otroke v šole, kjer se večkrat deli pouk, ki je povsem nasproten volji staršev. To se je godilo pri nas pod fašizmom, ko so bili vsi starši prisiljeni, da so pošljali otroke v ital. šolo. To se je ponovilo z zloglasno odredbo naučnega ministra l. 1949, ko so prepovedali optantom obisk slovenskih šol. Ali še večja krivica se godi danes staršem v komunističnih državah,

kjer so tudi verni starši prisiljeni pošiljati otroke v take šole, v katerih se očitno uče otroci brezbožstva in moralne pokvarjenosti. Druge izbire v takih državah starši nimajo, ker šolanje je obvezno, privatnih šol pa ni. Tukaj je očitno nasilje nad pravico staršev, da sami odločajo o vzgoji svojih otrok. Iz obilice vzgledov vzemimo enega iz dežele neke ljudske demokracije. V zadnjem razredu ljudske šole so dobili otroci domačo nalogo. Nadja je besedo Bog zapisala z veliko začetnico. V šoli tovariš učitelj trikrat podčrta besedo z rdečilo kot veliko napako. Nadja vpraša, zakaj. »Zato, ker Boga ni. Boga so si izmislili ljudje, vsled tega danes pišemo besedo Bog z malo začetnico kot vse ostale pojme.« je pojasnil učitelj. Kako huda je kršitev pravic staršev v takih demokracijah, je razvidno tudi iz novega šolskega zakona, ki ga pripravljajo v FLRJ. V tem zakonskem osnutku je rečeno, da se mora ves pouk in vsa vzgoja vršiti na podlagi dialektičnega materializma. To pomeni, da bo vsa vzgoja slonela na brezbožstvu. Toda pri zadnjem ljudskem štetju se je 84% prebivalstva izreklo za to ali ono vero, torej tudi za vzgojo otrok v tej ali oni veri. Kljub temu bo režim prisilil vse k vzgoji v brezbožstvu, kakor to pravzaprav že dela.

Tako si tedaj moderna država lasti monopol nad vzgojo otrok proti volji staršev. To je veliko zlo moderne dobe, ki se da povsem primerjati sužnjosti iz preteklih časov, samo da so tukaj jemali osebno svobodo in puščali duhovno, sedaj pa jemljejo človeku tudi duhovno svobodo in tako razjedajo srčiko človeške osebnosti.

Od Brionov do Jalte

Prejšnji teden smo poročali, da je imel Tito v gosteh na Brionih tajnika sovjetske komunistične partije Hruščeva. Z Brionov sta se odpeljala v Beograd, tam pa je Hruščev na vrat na nos naložil v letalo Tita, njegovo ženo Jovanko, Rankoviča in Djuro Pucarja in jih odpeljal s seboj na Jalto. Vse je prišlo tako naglo in nepričakovano, da mnogi jugoslovanski in skoro vsi tuji diplomatski krogi v Beogradu sploh niso mogli priti do sapa. Uradno so sporočali, da je Hruščev, ki je bil na oddihu v Jugoslaviji, odpeljal Tita na oddih v Sovjetsko zvezo. V Jalto so prišli tudi Bulganin, Vorosilov, Mikojan, Šepilov in predsednik madžarske vlade Geroc. In vsa ta visoka gospóda naj torej v Jalti nič ne dela in vmes še malo počiva!

O ČEM SE POSVETUJEJO?

Gotovo so morali biti na vrsti zelo važni razlogi, da so se vsi ti ljudje zbrali v Jalti ob Črnem orju, kjer jim sicer dobro gre, saj so velika gospoda in lahko dobijo, kar jim sree poželi, tudi ribe, ki imajo dosti fosforja, izvrstnega za možgane, da bodo bolj brihtni pri kovanju važnih sklepov svetovne komunistične zarote. Ker so uradno povedali, da bodo le počivali, ima seveda časnikarska domisljija pristo pot, da ugiba, kaj vse bi utegnili razpravljati v Jalti. Nekateri beograjski krogi bi radi tujemu časopisju pošepetali na uho, da morajo urejati velike spore med jugoslovanskimi in sovjetskimi komunisti, ki so tolikšni, da bi lahko vsak čas izbruhnil nov prelom med Moskvo in Beogradom. Ta je pa že bosca! Če bi bilo to res, bi Tito nikdar ne šel iz varnega Beograda na nevarno pot v Sovjetsko zvezo in še z letalom povrh! Ni izključeno, da ni kakih navzkrižij med rdečimi bratci titov-

skega kova in da jih bodo v Jalti ugladili. Morda je tudi nekaj resnice v ugibanju, da se kremeljski prvaki borijo za oblast in da Hruščevu očitajo napake, ker je začel prehudu klatiti po mrtvem Stalinu in je premalo pazil na pokorščino vzhodnoevropskih pripreznice, tako da so Poljaki že celo pričeli govoriti o prebegu iz moskovskega levjega žrela v »gnilic« zahodni tabor. Vse to je možno in še marsikaj. A to ni najvažnejše. Najvažnejše je, da so govorili, kako bi našli najzidatnejšo skupno pot in si izmislili najzvitješe zanke, da bi raztegnili blagodejni vpliv komunističnega nasilja, pomanjkanja in revščine na ves svet, ki trapasto bezlja za nastavljenimi rdečimi vabami, ne vidi pa bistva stvari in biča, ki si ga sam pleče s svojo naivnostjo. Bolje bi bilo, da bi svobodni svet razmišljal o svoji socialni preosnovi, o obrambi svojih svobodnih demokratičnih ustanov in svoje vere, kar je še ima, kakor da izgublja čas in si beli glavo, kaj bo zdaj, ko so moskovski komunisti poslali pisma vsem podložniškim komunistom, naj ne rinejo v Titovo komunistično krivoverstvo in ne ljubimkajo z Zahodom (zaradi denarja). To bodo že oni sami uredili v zahodno škodo!

Posarsko vprašanje rešeno

Predsednik francoske vlade Mollet je po razgovorih z britanskimi državniki odšel v Bonn, kjer sta se s kanclerjem Adenauerjem domenila o končni rešitvi posarskega vprašanja. Posarje bo še konec tega leta priključeno k zahodni Nemčiji. Gospodarsko pa ga bodo postopno vključili v zahodnonemško državo do 1. 1959.

Poživitev evropske misli

Na razgovorih britanskih državnikov v Parizu, kakor tudi na bonnskem sestanku med kanclerjem Adenauerjem in predsednikom francoske vlade Molletom so, rekli bi, iz skladišča zamujenih priložnosti, potegnili vprašanje o evropski federaciji in ga vnovič postavili na dnevni red. Zlasti Nemci, ki so bili z Adenauerjem na čelu poleg pokojnega De Gasperija res iskreni pobudniki te misli in so se borili zanjo, so zdaj rekli, kaj bi bilo, če bi pričeli zares z evropskim zedinjenjem. Priložnost za to misel je v sedanjih okoliščinah ugodna. Francija in Velika Britanija sta v škrpeih zaradi sueške krize. Na londonski konferenci sta bili s svojo politiko precej osamljeni. In Adenauer je lahko rekel Francozom: Vidite, kaj se vam je zgodilo, ker ste bili sami! Pokopali ste Evropsko obrambno skupnost, mlačno ste sprejemali vse moje in De Gasperijeve pobude za združeno Evropo.

Tudi Angleži so zviška gledali s svojih otokov na naše prizadevanje. Zdaj je Evropa skrhana, izgublja moč in ugled, ker je nevedna, ker jo ločijo sebični interesi. Ali želite ozdraviti to stanje? Se je čas, združimo se! Francozi bi radi vodili bolj neodvisno politiko. Od Sovjetov in Amerikancev neodvisno politiko lahko vodi samo združ. Evropa! Francozi se boje Nemecev, češ da bodo potem preveč sami in preslabi v novi združeni Evropi, v kateri bodo imeli premoč Nemci. V redu, pa pokličite k sodelovanju še Angleže, pravi Adenauer Francozom, in ne boste več sami ter v strahu pred nami. Evropska misel je dobila torej nov zagon. Žalostno je le, da so se spomnili nanjo spet šele zdaj, ko nekaterim narodom teče voda v grlo in iščejo nov izhod za svojo zgrešeno politiko. Toda, če bi ta slaba izkušnja le pripomogla k zmagi dobre zamisli, bi imela sueška kriza vsaj eno dobro posledico: da bi odprla pot k evropski federaciji!

Eden in Lloyd v Parizu

Predsednik britanske vlade Eden in njegov zunanji minister Selwyn Lloyd sta bila prejšnji teden na dvodnevem obisku v Parizu. V francosko prestolnico sta odpotovala zato, ker Angleži kakor Francozi nikakor niso zadovoljni z medlim izidom druge londonske konference o Suez. Obe državi sta sicer pristopili k novemu Združenju uporabnikov Sueškega prekopa, ki je dobilo na londonski konferenci precej drugačno vsebino, kakor so si jo zamislili Francozi ter Angleži. Pridržali pa so si pravico do samostojnega odločnejšega nastopanja, če razprava pred Varnostnim svetom in Združenje ne bi dovedla do mednarodnega nadzorstva nad prekopom. Tako so se v Parizu dogovorili, da bosta odslej Velika Britanija in Francija vodili enotno politiko bodisi pred Varnostnim svetom, ko bo na vrsti razprava o Suez, kakor do Egipta in Srednjega Vzhoda sploh. V Parizu so šli še dalje in govorili o tesnejšem britanskem sodelovanju pri skupnih evropskih ustanovah, ki naj bi končno dovedle do evropske federacije.

Razprave v Poznanju

V Poznanju so se pričele sodne razprave proti mladeničem, ki so jih obtožili zaradi sodelovanja pri delavskem uporu. Razpravam lahko prisostvujejo tudi zahodni opazovalci. Doslej je zlasti prišlo v javnost spoznanje, zakaj se je delavstvo uprlo. Neki obtoženec je odkrito govoril o preganjanju, ki ga trpi toliko ljudi in njihovih družin, katerih se vse izgiblje. Splošne razmere so nevdružne. Vseposvold, je vzklila, je bilo preveč revščine, preveč sovraštva in policija je uporabljala preveč nečloveška sredstva. Prav zato je ljudstvo v takih množicah sodelovalo pri delavskem poznanjskem uporu.

Igrajo se z ognjem

Prejšnji teden smo slišali več poročil o močnih izraelsko-jordanskih spopadih. Najhujši so bili Izraelci, ki so večkrat vdrli na jordansko ozemlje. Njihovi napadi so presežali okvir represalij ali kazenskih ekspedicij zaradi prejšnjih jordanskih napadov. Ne smemo pozabiti, da je izraelsko-jordanska meja le nekaj več kot 200 kilometrov oddaljena od Suez. Zato ni izključeno, da bi želeli Izraelci vplivati na sueško

krizo, odnosno jo izkoristiti. A to je nevarna igra, ker ne ograža le miru na Srednjem Vzhodu, kjer je že tako vse napeto zaradi sueškega spora, ampak tudi škoduje zahodnim koristim. Arabski svet je v sueški zadevi sicer enoten in podpira Egipt, a le do neke meje. Kakor hitro so prišle vmes gospodarske izgube, so nekatere arabske države začele svariti Nasserja, naj bo zmeren med arabskimi državami, ki bi lahko spravile Nasserja k pameti. Zdaj pa trešči vmes Izrael in napada Jordanijo. Kaj se bo zgodilo, če bo šlo to naprej? Vsi Arabci se bodo vnovič do zadnjega strnili in podprli Nasserja, ki je trenutno njihov najvišji skupni predstavnik.

Državni poglavar GIOVANNI GRONCHI obišče Trst

V nedeljo 7. oktobra je napovedan v Trstu obisk državnega poglavarja Giovanni Gronchija.

Slovinci pozdravljamo obisk državnega poglavarja v našem mestu. Ker je njegov obisk kratek, nam ne bo mogoče priti z državnim poglavarjem v osebni stik, zato mu preko tiska izrekamo vdano dobrodošlico.

Izrekamo mu vdano dobrodošlico, ker vidimo v njegovi osebi ne le državnega poglavarja, ampak prepričanega demokrata in borca za zdravo demokracijo.

Vse njegovo javno udeleževanje nam o tem dovolj jasno priča.

Državni poglavar prihaja v naše mesto, da s svojo navzočnostjo da poudarka velikemu poslanstvu, ki ga vrši tisk.

Prav od zadržanja tiska in pravilnega obveščanja javnosti je odvisno mirno sožitje ne le med različnimi strankami v državi, temveč in predvsem pravilni odnosi med različnimi etničnimi skupinami, ki žive skupaj v isti državi. Na žalost moramo priznati, da prav tisk, zlasti lokalni, zastrepnja mirno sožitje medsebojnih odnosov med Slovenci in Italijani. Zato apeliramo na vsedržavni časnikarski kongres, ki se vrši v našem mestu, da posveti tudi problemu mirnega, človeškega in dostojanstvenega sožitja med etničnimi skupinami ono pozornost, ki jo tak problem terja. To zahteva tudi blaginja in ugled države.

NAŠ TEDEN V CERKVI

7. 10. 20. pob.: Rožnovenska Mati božja
8. 10. ponedeljek: sv. Brigita, vd.
9. 10. torek: sv. Janez Leonard, sp.
10. 10. sreda: sv. Frančišek Borgija, sp.
11. 10. četrtek: Materinstvo Device Marije
12. 10. petek: sv. Maksimilijan, šk.
13. 10. sobota: sv. Edvard, kr.

SV. FRANČIŠEK BORCIJA (1510-1572).
Ko je bil kraljevi namestnik v Kataloniji na Španskem, je umrla mlada kraljica Izabela. Ko so njeno truplo pripeljali v grobnico, so morali postaviti pred kraljevim namestnikom odpreti rakev, da je u-

gotovil istovetnost. Pri tem je Frančišek z grozo opazil, kako se je lepi kraljičin obraz spremenil. To ga je nagnilo, videč minljivost zemeljskega, da je zapustil, po ženini smrti, visoko službo in vstopil v samostan Družbe Jezusove (jezuitov).

Cesar Karel V. ga je zelo cenil in je nanj njegov vzgled tako vplival, da se je tudi sam odpovedal cesarstvu in se umaknil v samostan, da se čim bolj pripravi na smrt.

Ta dan se spominjamo v molitvi zaslužnega pokojnega nadškofa Frančiška Borgije Sedeja.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je bil neki kraljevi uradnik, čigar sin je bil bolan, v Kafarnaumu. Ko je ta slišal, da je Jezus dospel iz Judeje v Galilejo, je prišel k njemu in ga prosil, naj pride in ozdravi njegovega sina: bil je namreč že na tem, da umrje. Jezus mu je tedaj rekel: »Če ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.« Kraljevi uradnik mu pravi: »Go-

spod, stopi tja, preden moj otrok umrje!« Jezus mu reče: »Pojdi, tvoj sin živi.« Mož je verjel besedi, ki mu jo je rekel Jezus, in je šel. A že na poti so mu naproti prišli služabniki in sporočili, da njegov sin živi. Povprašal jih je torej po uri, ob kateri mu je odleglo. Rekli so mu: »Včeraj ob sedmih ga je popustila mrlica.« Oče je tedaj spoznal, da ob tisti uri, ob kateri mu je bil Jezus rekel: »Tvoj sin živi.« In veroval je on in vsa njegova hiša.

Praznik sv. rožnega venca

Praznik svetega rožnega venca je praznik Marijine molitve in Marijin praznik. Govori nam o naši veliki dolžnosti, da smo namreč dolžni dostojno slaviti našo preljubo nebesko Gospo in Mater Marijo ter jo neprenehoma klicati na pomoč. Ze slovesnost sama nam priporoča molitev sv. rožnega venca, ki je lepa in zelo koristna. Dober slovenski vernik je noben dan ne izpusti. Zatekajmo se radi k Mariji, saj je naša ljuba mati in hkrati mogočna ter visoka kraljica, mi pa njeni majhni, neboljnj otroci ter podaniki. Bomo blizu Marije, pa bomo blizu Jezusa! Kdor ljubi in časti Marijo, tak se v življenju ne izgubi in se gotovo reši pred peklom. Tak je v skrbnem varstvu tiste Kraljice, ki je močnejša kot satan in vse temne sile. Tak uživa božjo naklonjenost, dobrotu in ljubezen. Takega priporoča tista premila Mati, ki je Bogu najbolj všeč in ki ima v nebesih veliko besedo, moč in vpliv. Tak je torej deležen obilnih milosti in posebnega božjega blagoslova. Svetnike moramo častiti in posnemati, najbolj Marijo, ki je med vsemi najvišja. Njena čast, odlika in popolnost so za nas ostale zemljane ne-

presegljive. Božji sel sv. angel Gabriel je otipljivo razodel in opisal njeno veliko dostojanstvo s svojim nenavadnim pozdravom in oznanilom: »Zdrava, milosti polna. Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami. — Milost si našla pri Bogu. Glej, spočela boš sina, ki mu daj ime Jezus. — Sveto, ki bo iz tebe rojeno, bo Sin božji.« Nikdar ni in ne bo nobena druga žena slišala podobnih besed ne doseglja podobne časti: Marija je bila polna milosti, to je brez najmanjšega greha, vsa sveta in brezmadežna; z njo je bil Gospod, ki jo je pred mnogimi drugimi odbral in na čisto poseben način blagoslovil; Bogu je ugajala, izrazil je svoje dopajenje in ji izkazal edinstveno milost: postala je Mati Jezusa, božjega Sina in Zveličarja sveta. Kolika čast, kako čudežno velik položaj! Častimo in slavimo po naših močeh Jezusovo Mater Marijo! Ne skrunimo njene imena, ne žalimo je z grehi, ampak goreče jo ljubimo in otroško zapupno kličimo na pomoč! Posnemajmo jo v njeni veliki ljubezni do Boga, do Jezusa, v njeni duhovni čistosti, v njeni ponižnosti in popolni vdanosti Bogu: Naj se zgodi vse po božji volji!

Iz življenja Cerkve

KARDINAL BREZ BOGASTVA

Kardinal Bernard Griffin, britanski katoliški primas, ki je umrl v letošnjem avgustu v Westminsteru, je zapustil komaj 282 šterlin (400 tisoč lir). Njegov osebni tajnik msgr. Derek Worlock je izjavil, da pokojni kardinal ni imel druge imovine razen te. V času svoje škofovske službe ni imel nobene stalne plače. Duhovniki njegove škofije so mu sicer dajali določeno pristojbino, a on je vse izdal za potrebe svoje škofije. Bil je zelo radodaren in usmiljen. Sam je osebno podpiral marsikatero družino in katol. organizacijo. Vse je naredil, da je zadovoljil prošnje ubogih. V svoji oporoki je zapisal med drugim:

»Naj se zgodi volja božja! Prosim odpustčenja tiste, ki sem jih morebiti užalil in iz vsega srca odpuščam in pozabljam na žalitve, ki sem jih kdajkoli dobil. Kot svojo duhovno oporoko zapuščam nauke sv. Male Terezije, ki jih je zapisala v svoji avtobiografiji »Povest duše« in ki uče o popolnem zaupanju v Boga. Molite za mojo ubogo dušo.«

ŠTIRJE OZDRAVLJENI V LURDU

V petek 28. septembra sta prispela v Turin dva vlaka iz Lurda. Med devet sto bolniki so bili štiri ozdravljeni, in sicer dva moška, Oreste Serughetti in Dominik Guglielminetti, ter dve ženski, Marija Ferrari iz Turina in redovnica sestra Placida iz Rivalbe.

Sestra Placida je odpotovala v Lurd na ukaz svojih predstojnikov. Ze štiri leta je bila hudo bolna zaradi težke srčne hibe, ki jo je popolnoma ohromila. Delovala je

v samostanu sester sv. Jožefa v Palermu, ki imajo za glavni smoter svojega reda očiščenje presvete Evharistije. V Palermu je obolela, poslali so jo v Turin, kjer je prestala težke operacije, a vse brez uspeha. Vedno podložna svojim predstojnikom, je na njihovo željo odpotovala v Lurd. Ni prošla zdrava, ampak le moči, da bi znala vdano prenašati vse trpljenje. »Skoro sem se bala, da bi me Mati božja ozdravila,« je pozneje izjavila, »ko sem videla okrog sebe toliko mladih mater in očetov, toliko mladine, ki je željno pričakovala zdravlja.« Na poti domov, ko je vlak že skoro prispel v Turin, je nenadoma ozdravela in sedaj je zopet v svojem samostanu in po štirih letih težke, neozdravljive bolezni dela kakor prej, ko je bila še zdrava.

Druga ozdravljena je 45-letna Marija Ferrari, sobarica, ki je bila že osem let priklenjena na bolniško posteljo zaradi hudega sklepnega revmatizma. Sama in brez sredstev je živelja le od usmiljenja bližnjih, predvsem dobre vratarice iz hiše, kjer je stanovala, in družbe Sv. Vincencija. Ti so tudi poskrbeli, da je odpotovala v Lurd. Med potjo se je njeno stanje tako poslabšalo, da so vsi mislili, da ne bo dospela v Marijino mesto. Mati božja pa je čula nad njo in po tretji kopeli v čudodelni vodi se je nenadoma čutila polno moči, da je vstala in hodila.

Ozdravljena moška, tudi iz turinske okolice, sta oba izjavila, da se počutita popolnoma zdrava. Prvi, Oreste Serughetti, je bil zadet od mrtvouda v eno roko in nogo in ni mogel hoditi. Imel je živo vero, da ga bo samo Mati božja ozdravila. In res

V nedeljo 7. oktobra

poročamo vsi k proslavi Kraljice presvete rožnega venca

V PODGORO

kjer se bo ob 2h popoldne pričela cerkvena slovesnost:

PETJE, GOVOR, BLAGOSLOV

nato ŠLOVESNA PROCESIJA s kipom Matere božje po glavnih ulicah. Procesija se zaključi ob novoizgrajeni kapelici, ki bo ob tej priliki blagoslovljena ob navzočnosti cerkvenih in civilnih goriskih mestnih oblasti.

Ob blagoslovitvi bo — med darovanjem — koncert zbranih Marijinih pesmi.

se je vrnil domov zdrav. Drugi, Dominik Guglielminetti, pa je silno trpel zaradi rane na želodec. Operacija je bila nemogoča in tako je čakal samo še smrti. Mati božja je tudi njega vrnila v življenje zdravih ljudi in on ji poln hvaležnosti poje slavo. Vendar vsi ti čudeži niso še potrjeni od cerkvenih oblasti.

KATOLIŠKA UNIVERZA V VIETNAMU

Apostolski vikar iz Vinh-Longa, ki je brat ministrskega predsednika Vietnama, ima v načrtu ustanovitev posebne katoliške univerze v mestu Dalat, ki leži v sredini dežele. Upa, da bodo prevzeli vodstvo te nameravane univerze jezuiti.

ODPRAVA MNOGOŽENSTVA V TUNIZIJI

Predsednik Bourghiba je ukinil mnogoženstvo v Tuniziji. Francoski katoliški list »La Croix« pripisuje ta uspeh katolicizmu. Saj se Francija ni nikoli upala dotakniti se te tradicionalne navade v družinskem življenju onstran morja. Za Mustafa Kemal pašo je Bourghiba prvi, ki se je upal ukiniti starodavne postave islamske družine.

ZRTEV PERONISTOV

Koncem avgusta je bila v Buenos Airesu darovana slovesna sv. maša za patra Wagnerja iz reda redemptoristov, ki je umrl zaradi zadobljenih ran ob peronističnem napadu na cerkev v Las Victorias. Prisotni so bili številni cerkveni in državni dostojanstveniki.

DIJAKI SE ZANIMAJO ZA MISIJE

35.000 študentov in profesorjev vseh narodnosti se je udeležilo 17. dvoletnega kongresa Misijonske lige katoliških študentov v Cinecitatju v Severni Ameriki. Poleg razpravljanja o problemu komunizma v Aziji, so bili na dnevnem redu tudi problemi misijonstva v Afriki, ki je cvetoče, a zahteva posebne pozornosti prav v različnih oblikah misijonskega apostolata med laiki.

SPREOBURNJENI ANGLIKANSKI MISIJONAR

Po skoro petdesetletnem delu med rodovi južne Afrike je vstopil v benediktinski red dr. Mc Murtrie, ki je leta 1908 prišel kot anglikanec delovat v južno Afriko. Leta 1925 se je spreobrnil h katolicizmu, tako ga je prevzelo življenje in delo katoliških misijonarjev, ki ga je v južni Afriki mogel občudovati in od blizu gledati.

POZIV INDIJSKEGA KARDINALA

Kardinal Valerian Gracias, bombajski nadškof, je naslovil indijskim katoličanom poseben poziv k aktivni udeležbi pri javnem življenju, predvsem z ozirom na splošne volitve, ki bodo v vsej Indiji prihodnje leto. Govoril je ob priliki devetega Dneva neodvisnosti. Potem ko je zahvalil božjo neodvisnost za svobodo, zadobljeno tudi s sodelovanjem katoličanov, je te poklical k dolžnosti in pravici, aktivno se zanimati za delo in politično življenje lastnega naroda, za katerega so odgovorni tudi katoliki. Posebej je kardinal priporočil socialno delo, pa omenil je tudi laiciistične zakone po nekaterih indijskih zveznih državah, a ni prikril upanja, da bodo voditelji naroda upoštevali pri svojem delu načelo pravičnosti. V Kongresni stranki, v kateri delujejo pod vodstvom samega Nehruja katoliki, so kardinalov govor sprejeli z veseljem.

POTRJEN ČUDEŽ V LURDU

Kardinal Roques, nadškof mesta Rennes, je priznal kot čudežno ozdravljenje trgovske pomočnice Marije Luize Bigot, ki se je zgodilo v Lurdu leta 1953 in 1954. Bolezen, kateri niso vedeli imena, je povzročila omenjeni Bigot popolno slepoto in gluhost, ki se je pozneje razvila v bolezen, poznano z imenom emiplegia. Leta 1953 je bila ozdravljena nenadno te bolezni, leto kasneje pa je med procesijo zadobila sluh, na poti domov v vlak pa vid. Kardinal Roques je izjavil, da ni dvoma, da je to ozdravljenje čudežno na priprošnjo lurske Matere božje.

JAPONSKI DELAVCI ZBORUJEJO

Nad pet sto delegatov in nad 200 duhovnikov se je udeležilo četrtega narodnega kongresa jap. delavske mladine v mestu Jokohama. Škof tega mesta je opravil slovesno sv. mašo in med njo blagoslovil delavsko orodje.

SLOVESNA PROSLAVA 800-LETNICE STISKE BAZILIKE

V Stični na Dolenjskem so v nedeljo 15. septembra slovesno praznovali 800-letnico posvetitve stiške bazilike, ki je bila do nedavnega največja cerkev ljubljanske škofije.

Stiško cerkev je pred 800 leti posvetil in izročil »belim menihom« oglejski patriarh Peregrin I., ki ima tudi velike zasluge za ustanovitev stiškega samostana. Za to jubilejno proslavo se je zbralo v stiški baziliki ogromno vernikov. Navzojih je bilo pet škofov: pomožni zagrebški nadškof dr. Seper, škof s Krka dr. Srebrnič, škof iz Banjaluke dr. Garič, unijatski škof dr. Bogatko iz Križevcev in ljubljanski škof msgr. Vovk.

JUD O KATOLISKI CERKVI

Zupan glavnega mesta Irske je po veri jud, a je ob priliki odkritja nekega Marijinega kipa v mestu prikazal, da je katoliška vera največja garancija varnosti in blagostanja za Irsko in poročstvo lepe bodočnosti naroda.

MILIJONSKI BEGUNEC

Dne 20. septembra je pribežal v Zapadno Nemčijo milijonski begunec izpod komunističnega jarma v Vzhodni Nemčiji. Nemške oblasti so pričele s štetjem beguncev šele leta 1949 in so tako dne 20. sept. letos dosegli milijonsko število beguncem. V resnici pa je to število mnogo višje, če pomislimo koliko beguncem je pribežalo v Zapadno Nemčijo v povojnih letih.

RAZNE NOVICE

JUGOSLOVANSKO »KOLO« NA TURNEJI PO ZDA

Dne 26. septembra je jugoslovanski ansambel narodnih iger in plesov »Kolo« odpotoval na trimesečno turnejo po Severni Ameriki. Ansambel bo priredil v Združenih državah in v Kanadi okrog 100 koncertov.

NAJVEČJI STADION NA SVETU

Stadion Dinamo v Moskvi, ki je doslej lahko sprejel 90 tisoč gledalcev, bodo preuredili. Popravljalna dela bodo stala skoro polgord milijardo lir. Streha stadiona bo dolga 280, široka pa 180 metrov. Pod njo bo našlo prostora 115.000 gledalcev. To bo doslej največji stadion na svetu.

USPEH ZAGREBSKEGA VELESEJMA

Na letošnjem zagrebškem velesejmu je bilo sklenjenih za preko 110 milijard din prodajnih pogodb, to je za 10 milijard več kot lansko leto. Največje pogodbe so sklenili razstavljalec iz Italije, Češkoslovaške, Zahodne Nemčije, Poljske, Avstrije in Vzhodne Nemčije. Velesejem je obiskalo okrog 618.000 domačih obiskovalcev.

VOJAŠKI NABORI V BIVSI CONI B

Na tiskovni konferenci, ki se je vršila dne 29. sept. v Beogradu, je zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Branko Drašković dal nekemu dopisniku, ki ga je vprašal za mnenje glede velikega razburjenja, ki vlada v italijanskih krogih v zvezi z nabori mladeničev bivšega STO, sledečo izjavo:

»Vpoklic k vojakom s strani vojaške oblasti na ozemlju bivšega STO so v skladu s pravicami, ki jih ima Jugoslavija po Londonskem sporazumu, ker gre za stalne prebivalce ozemlja, na katerem izvaja Jugoslavija svojo jurisdikcijo.«

POSMRTNA SLAVA

Letos bodo obhajali 350-letnico smrti velikega španskega pisatelja Cervantesa, znana predvsem po svoji knjigi »Don Kihote«. Ob tej priliki bodo pripravili novo

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

KOSTANJEVICA PRI GORICI

V nedeljo 23. sept. je bila v cerkvi karmelske M.B. na Kostanjevici pri Gorici ponovitev nove maše, ki so se je udeležili mnogi verniki tudi iz stare Gorice. Novomašnik g. Jernej Žgur je sicer doma iz St. Vida na Vipavskem, toda na Kostanjevici je nekaj let opravljal kot frančiškanski brat-laik službo cerkovnika. Gotovo je bila Marija, ki ji je v njenem svetišču služil, ona, ki mu je izprosil milost duhovniškega poklica. Sij je njegova življenjska pot tako svojevrsna. Med zadnjo vojno je bil v nemškem taborišču, se od tam vrnil ter stopil k frančiškankam v samostan kot brat laik. Tu se mu je obnovila želja, ki jo je vedno nosil v srečo, da bi postal duhovnik. Pomagali so mu, da je dokončal potrebne srednje šole, stopil nato v bogoslovje in sedaj je mašnik Gospodov, pri 35 letih življenja. Ali ni to znamenje posebnega božjega varstva? To so verniki premišljevali, ko so prisostvovali njegovi novi maši in poslušali mogočno petje domačega zbora. Pri tem jih je še potrdila krepka beseda govornika p. Otmarja, nekdanjega redovnega predstojnika g. novomašnika. O tem slednjem je znano, da ga bo prva službena pot vodila v Tolmin za kaplana.

GRAD PRI MIRNU

Kvartna nedelja 23. sept. je letos prikliala izredno veliko število romarjev k žalostni M.B. na mirenem Gradu. Pravijo, da jih je bila dobra polovica iz Italije, ki so tja priromali po dolgih letih odsotnosti. Posebno veliko jih je bilo popoldne, ko so imeli tam glavno pobožnost z večerno sv. mašo in blagoslovitvijo novega kipa žalostne M.B. Tega je v naravnih velikosti izdelal umetnik Tone Kralj. Blagoslovitev bi sicer moral izvršiti apostolski administrator msgr. Toroš, a je iz zdravstvenih razlogov moral svojo udeležbo odpovedati. Kljub temu je bila vsa slovesnost zelo veličastna. Ljudje so pohvalili posebno lepo petje mirenkega cerkvenega zbora, ki se vedno drži tradicijo in se trudi za lepo petje v cerkvi. Med slovesnostjo je bilo tudi obdarovanje za kritje stroškov in potrebe cerkve, saj je samostan še vedno v razvalinah, kakor so ga pustili partizani, ki so ga požgali v januarju 1945. Obnovljena je le cerkev in samostanska hiša.

izdajo tega njegovega dela. Knjigo bo izdal pariški založnik Joseph Forest, ilustriral pa Salvador Dali. Prvi izvod, ki ga bodo objavili, bo označen s črko »A«. Prodali ga bodo najboljšemu ponudniku. Najnižja cena bo 10 milijonov frankov. Trije naslednji izvodi bodo stali nad poldrug milijon frankov, 25 izvodov po pol milijona frankov, 50 izvodov po 300 tisoč, vsi ostali pa po 150 tisoč frankov.

Izvod, ki bo označen s črko »A«, bo tiskan na egiptovskem pergamentu in bo imel deset originalnih akvarelov Salvadora Dalija, tri vrste originalnih slik na japonskem imperialnem papirju ter 15 barvnih litografij. Ostali izvodi bodo imeli samo posnetke teh originalov.

Ne bo še konca?

Po določilih italijanske ustave so vsi državljani enaki v svojih pravicah in dolžnostih. To je poudaril notranji minister Tambroni tudi v stvojem govoru pred župani tirolskih občin v Bocau. V moči tega določila imajo vsi državljani enako pravico do vseh služb, če imajo le potrebno kvalifikacijo. To, kar velja za vse državljane, ne velja za duhovnike. »Messaggero Veneta« je namreč zagnal silen vik in krič, ko je tržško školsko skrbništvo imenovalo dva slovenska župnika, da lahko učita krščanski nauk tudi italijanske otroke v šolah v svoji župniji. Gre tu za gg. Krečiča v Devinu in Zorža v Mavhinjah. Zakaj bi ta dva gospoda ne smela učiti krščanskega nauka v svoji župniji vseh svojih otrok? Zato, ker sta Slovenca, meni »Messaggero Veneta«. Se mu vidi, da ne more pozabiti blaženih časov rasistične preganjanja.

Sliši se, da imajo namen podobne diskriminacije uveljaviti tudi drugod, vedno na račun slovenskih duhovnikov. Ti smejo italijanske vernike v svojih župnijah spovedovati, jim pridigati, jih pokopavati in tudi poročiti, samo učiti jih krščanskega nauka ne bi smeli. Bo cerkvena oblast k temu molčala?

Ob pozabljeni dvajsetletnici

Letos poteka dvajset let, odkar se je začela v Španiji civilna vojna, v kateri so se Španci uprli komunizmu in nad njim zmagali. Če bi takrat ne bilo junaških ljudi, ki so tvegali vse, da bi rešili svojo domovino pred komunističnim zmajem, bi zapadna Evropa najbrž drugače izgledala kot izgleda in bi namesto prave demokracije uživali vsi dobrote »ljudske demokracije«. Le premalo se svobodni svet zaveda važnosti tega upora, zato je tudi ta dvajsetletnica šla mimo mnogih, ne da bi se zamenili zanjo.

Nič čuda, saj se je mednarodni tisk, ta svetovna sila, ki ustvarja javno mnenje, za časa španske revolucije bavil skoraj izključno le z zunanji dogodki. Poročal je bolj ali manj pristransko o napadih in osvovitvah, o porazih in zavzetih važnih mest ter o mednarodnih sporih, ki so se pojavljali v tej zvezi. Malo pozornosti pa je posvečal svetovnoznanim in duhovnim činiteljem, še manj pa verskemu vprašanju in usodi duš in temu, kakšne bi bile posledice za vero in Cerkev, če bi zmagal komunizem.

Tudi v tej španski založbi so se našli katoličani, ki so s svojim zadržanjem in propagando prinašali zbežnost, negotovost in dvome ter tako šibili moralni odpor katoličanov po svetu. Kdor pogleda v »Mlade borece«, glasilo katoliških mladev tistih let, bo jasno videl, kako junaško so morali nastopiti zavedni katoličani proti tem sejalcem zmede tudi med našim slovenskim ljudstvom. Ti so bili največji pomočniki komunizma v tisti dobi, saj so komunistično usmerjeni listi tako radi prinašali odlomke teh levičarskih katoličanov, ki so upor španskih protikomunistov prikazovali v slabi luči.

In vendar dejstva živo pričajo, da so španski komunisti ob podpori brezbožnih, svobodomiselnih in brezbržnih narodov srdito uničevali Kristusovo Cerkev na Španskem.

Zato so najraje in po načrtu rušili cerkve ter uničevali verska in sveta znamenja. Posebno sovraštvo so kazali do knjižnic in do oltarjev, kjer se daruje najsvetejša daritev, jih onečašali in podirali. Zato je bil duhovnik, služabnik božji in služabnik oltarja, najljubša žrtev njihovega divjanja. Primerilo se je, da so rdeči pustili na miru denar, a dajali duška svojemu sovraštvu do svetih reči.

A dobri Španci so razumeli, za kaj gre. Zato so se postavili v bran takemu početju. Zrtvovali so nešteto sinov, da rešijo domovino Bogu. Da je španske bojevnike vodila ta misel, je lepo izrazil takratni notranji minister Serrano, ko je pred kipom M.B. v Zaragozi takole rekel: »Naj prelita kri naših bratov služi za rešenje duhovnih dobrin, čeprav bi naše podvzetje zahtevalo delno ali popolno žrtev časnih dobrin.«

Da je špansko ljudstvo ob uporih hotelo rešiti verske dobrine, je sv. oče Pij XI. pred vsem svetom naglasil v poslanici španskemu narodu ob zmagi: »Narod, od Boga izvoljen kot glavno orodje za pokristjanjenje novega sveta in za nepopravljive branik katoliške vere, je dal spreobrnjenecem iz materialističnega brezboštva naše dobe največji dokaz, da so nad vsemi vrednotami večne vrednote vere in duha.«

Ko bodo zbrali vse, kar zadeva dni španske revolucije, bo iz vsega močno izstopal dokaz, da je verska zavest bila gonilna sila vsega upora proti brezbožnikom. Že iz tega, kar je bilo zbrano, se lepo kaže vse to. Tako je iz bojnih vrst pisal starem neki prostovoljec: »Sporočam vam, da smo na fronti, da branimo katoliško Španijo in vero, v kateri so nas vzgojili naši očetje, ko smo bili majhni. Sedaj, ko smo postali veliki, smo zapustili dom, da jo branimo, pripravljani preletiti zanjo svojo kri do zadnje kaplje, ker moramo vsi dobri Španci biti taki. Zaradi vere smo zapustili dom; ker so nam hoteli vzeti najdražje, vero v Jezusa Kristusa. Zato smo kot dobri Španci rekli: raje izgubimo življenje, kot pa da nam vzamejo Kristusovo vero.«

Največji dokaz verskega junaštva v tej borbi proti komunizmu pa so mučenci, ki so izpričali s svojo krvjo vero v Kristusa. Postavljeni so bili pred izbiro, ali za Kristusa ali proč od njega. Mnogim pa ni bila dana niti možnost izbire, iz sovraštva

Misli o pesmi v čast sv. Jerneju na Opčinah

Našim bralcem je znano, kako je prišlo do prepira glede pesmi v čast sv. Jerneju na Opčinah. Ondi je bila v navadi na čast svetniku peta latinska maša, a med darovanjem so zapeli pevci staro slovensko cerkevno pesem v čast farnemu patronu. To ni čisto nič proti cerkvenim liturgičnim predpisom, ker je sv. stolica take navade odobrila. Do letošnjega leta to ni delalo nobenih težav. Znano pa je, da se na Tržaškem vedno bolj množi število istrskih beguncem. Tudi openska župnija dobiva vedno več teh novih prišlekov. Cerkev pa je za stare in nove prebivalce dolej samo ena. Izmenoma se vrši služba božja za ene in druge. Ob takih slovesnostih, kot je farni patron, pa je skupna slovenska maša. Ker je bila Italijanom nedolžna slovenska pesem trn v peti, so skušali priti do sporazuma, in sicer naj bi se pela tista pesem pred mašo, med sveto mašo pa vse latinsko, na kar naj bi sledilo italijansko petje.

Ni tu mesto, da bi dajali nasvete Openskem, kako naj uredijo svoje cerkvene zadeve. Zeleli bi poudariti neko važno stvar. Res je, da prihajajo v Trst in okolico vedno novi begunci. Toda ni s tem rečeno, da so izgubili zaradi tega slovenski prebivalci pravico do življenja. Prostor, na katerem živijo Slovenci, je vedno bolj tesen. Krivico pa bi delali novi prebivalci, če bi odrekli Slovincem pravico do njihovega jezika in njihovih narodnih običajev. To velja prav tako za navade v cerkvi. Novi prišleki naj si v Trstu svoje življenje tako uredijo, da ne bodo motili življenja tistih, ki so ondaj pred njimi več kot tisoč let prebivali.

Nekateri prihajajo na originalno misel: novim prebivalcem naj se zgradijo tudi nove cerkve, posebno kjer gre za ozemlje, kjer so doslej prebivali samo Slovenci.

Ob tej priliki je poudaril neki tržaški tednik, da bi si Slovenci v Trstu še marsikaj zeleti v verskem oziru. V mestnem središču je samo ena nedeljska služba božja, in še ta ob sedmi uri zjutraj. Kako je mogoče zahtevati, da se bodo vsi slovenski prebivalci mestnega središča ude-

ležili prav te službe božje. Če se gradijo nove cerkve za italijansko prebivalstvo, ali ne bi bilo umestno, da bi se v mestnem središču kaj takega poskrbelo za Slovence? Saj se po cerkvah v središču izgovarjajo, da ne morejo spreminjati urnika v prid Slovincem, ker je vse ure služba božja za Italijane. Še po enajstih letih ni bilo možno najti v mestnem središču prostora za slovensko dijaško mašo.

Morda bi se našel kje v mestu kak prostor, ki bi se dal preurediti v zasilno cerkev. Po velikih mestih si pomagajo na ta način. Ako bi se Slovenci oprijeli službe božje v novem prostoru, kjer bi bilo mogoče urediti službo božjo na prikladen način, bi bilo lažje misliti na pravo cerkev.

Prazen bi bil izgovor, da bi s tem Slovinci dobili nekaj novega. Cerkev je namreč živ organizem, ki se ne da ujeti v neko končno organizacijsko razsežnost. Ako se gradijo za Italijane vedno nove cerkve in sedeži za katoliške organizacije, je treba dati tudi Slovincem novih možnosti za razmah.

Toda pri tem zadenemo na neko boleče mesto. Slovenci bi morali skrbeti, da bi bila nedeljska služba božja, ki je po tržaških cerkvah njim namenjena, dobro obiskana. To bi dalo našim verskim zahtevam novo dinamiko. Slovenski listi in slovenske organizacije bi izvršile veliko narodno delo, ako bi na svojo moč priporočali izdaten obisk pri slovenski službi božji veposvod. To vsaj ob takih urah, ki so za obisk bolj prikladne.

Zgolj iz ljubezni do udobnosti, da ne rečemo iz lenobe, zahaja mnogo Slovencev k službi božji, pri kateri je italijanska pridiga in italijansko petje. Nekaterim se zdi to celo bolj fino. Tisti Slovinci so krivi, da je pri slovenski službi božji slab obisk. Pripomogli bodo, da bo marsikje izginila služba božja, ker ne bo zadostnega obiska. To bi pa zelo pospešilo smrt slovenske besede v mestu.

Če nam je ljubezen do slovenske besede resna zadeva, začnimo čim prej vsak sam pri sebi!

»Kaj pa pri vas novega, Ročinci?«
Krčmar je povedal, da so dobili novega kaplana, in je navedel tudi njegovo hišo, da ne zna peti.

»Mi pa nove zvonove dobimo, ti pa bodo znali peti, mislim!«
»Pa pravite, da nimate denarja, Gorjani!« je odvrnil krčmar, ki je bral poleg Zlatopera še en goriški list, ki je večkrat tožil, koliko da ljudje zmečejo denarja za božje poti, cerkve in maše.

»Tiho bodi,« ga je posvaril Zlatoper, »kdor pri zvonovih ne stiska, vice odsluži.«
Bič je počil, koleša so zaškripala in voz se je odzval proti Kanalu. Kanalski krojač in čevljar sta stala na vratih, ko je privoził Zlatoper mimo in sta zapela tisto o Idrjičanih, ki ponoči fige kradajo, očitno pamflet na nedolžne Idrjičane, ki poznajo figovo drevo zgolj iz evangelije in figo zgolj iz sejmov, kamor jih prinesejo Vipavci in Briči naprodaj.

Zlatoper je sicer že stokrat pribil, da Idrjičani niso tatovi, zdaj pa je mislil, da je spodobno vpričo prazničnega razpoloženja, ki ga čuti, če pove nekaj novega, in je odvrnil:

»Vi, Kanalski, le molčite, koliko pa vas je za en sold?«

VPRASHUJETE — ODGOVARJAMO

KAJ JE »DIJAŠKA ZVEZA«

Imam sina, ki bo šel letos v prvi razred srednje šole. Zelel bi, da bi zahajal k sestankom kakšne dijaške organizacije, ker vem, kako to koristi. V dobri organizaciji moreta dijak in dijakinja mnogo pridobiti.

V katero organizacijo naj ga dam? Slišal sem, da v Trstu deluje »Dijaška zveza«. O nji se pa tako malo sliši, da ne vem kaj pravzaprav je? Ali je katoliška in zato zanesljiva? Kaj dela? Ima kaj uspehov?

Zelo Vam bom hvaležen, če mi morete dati kako pojasnilo. Bo koristilo meni in drugim. Poleg tega se mi zdi, da mi vse premalo propagande delamo za svoje stvari. Kakor da bi se koga bali!

Že naprej prav lepa hvala.

Tržaški oče

*

Z veseljem odgovarjamo na vaše vprašanje. Ugotoviti moramo, da se starši vse premalo zanimajo za vzgojo svojih odraslih sinov in hčera. Nič ni čudnega, če kmalu po vstopu v srednje šole moralno propadejo in zaidejo pod vpliv brezbožnega komunizma. Brezbržnost naših staršev je vzrok, da se velika večina naše mladine zgublja.

Kmalu bo preteklo 10 let, odkar se je ustanovila »Slovenska dijaška zveza« v Trstu. Ima ta namen, da dijake navaja k vestnemu in načrtnemu študiju, da oblikuje njihov značaj po verskonavnih načelih in da jih vpeljuje k proučevanju

Spremembe pri občinski upravi v Trstu

Doslej je bila uprava tržaške mestne občine v rokah tako imenovanega vladnega centra, to se pravi, štirih strank, ki tvorijo v Rimu vladno koalicijo. Med njimi je najmočnejša demokrščanska stranka. Pri zadnjih občinskih volitvah pa se je sloga teh štirih strank v mnogih občinah skrhala in zaradi proporcionalnega sistema te stranke marsikje niso odnesle absolutne večine. To se je dogodilo tudi v Trstu. Demokristjani so med volilno propagando grozili s komisarjem, ako se ne podpre centrom, to se pravi, če bi opozicija dobila preveč glasov. To poslednje se je tudi dogodilo. Seveda komisarja kljub temu ni bilo. Komisarja bi imenovala prefektura in dosedanji upravnik bi zgubil stolček. Komisar bi moral tekom šestih mesecev razpisati nove volitve. Volitev pa so se bale vse stranke, demokristjani, ki imajo v sedanjem svetu ne absolutno, pač pa relativno večino, komunisti, ki so radi odklonitve independentistične liste močno zrasli, pa tudi manjše stranke, ki nimajo denarja za novo volilno propagando. Tako so kazali demokristjani večjo pripravljenost za pogajanje, opozicija pa manj volje za nagajanje. Tako je prišlo do izvolitve župana in občinskega odbora. Te storčke so si razdelili demokristjani, socialdemokrati in republikanci. Izpadli so liberalci, s katerimi socialdemokrati nečesto sodelovata. Socialdemokrati so po dolgem odporu demokristjanov dobili tudi podžupana. Te tri stranke pa so manjšina, ker so dobile pri volitvah od šestdesetih le 26 svetovalcev. Zato si skušajo pridobiti naklonjenost ostalih strank, da bo možna uspešna uprava občine. Zato je na zadnji

raznih kulturnih vprašanj v luči katoliškega nauka. Dijake hoče vzgojiti k ljubezni do lastnega naroda, gojiti hoče med njimi bratsko vzajemnost in viteško tekmovanje v vseh nastopih.

Za te cilje deluje tako, da navaja člane k verskemu življenju, ima zanje tedenske sestanke, pripravlja zanje duhovne obnove, prireja javne nastope, o počitnicah izlete in kolonije.

»Slov. dijaška zveza« se deli v moško in žensko vejo. Sestanke, kolonije, duhovne obnove imajo ločeno.

Organizacije danes odločno vplivajo na ljudi. Odraščajoča mladina se vedno bolj izmika vplivu staršev. Potegne jih za seboj družba, ki pa more biti dobra ali slaba. Komunisti vabijo dijake v »Društvo slovenskih srednješolcev«, kjer jim ne nudijo drugega kot zabave s plesom. Take zabave pa so kaj malo priporočljive za dijake in dijakinje v letih doraščanja. Dosti vernih staršev dopušča, da se njihovi otroci kvirajo v tej komunistični organizaciji.

Slovenska dijaška zveza hoče nuditi staršem pomoč. Zato pričakuje, da ji bodo odslej svoje otroke bolj zaupali, saj jim bo samo pomagala, da se bodo prav usmerjali.

Širite »Katoliški glas«

DAROVJI ZA KATOLIŠKI DOM: Otilija Terpiu - Gorica 10.000; Rado Troha - Rupa 3.000; N. N. - Gorica 2.000 lir.

ZA SIROTIŠČE: N. N. - Gorica 2000 lir. Iskren Bog povrni!

seji 27. sept. obljubil župan, da bodo pri raznih komisijah imeli besedo tudi opozicijski odborniki. Ustanovile se bodo posebne študijske komisije glede ustanovitve deželne avtonomije, proste cone in morskega prometa. Objublja se tudi udeležba opozicije pri kontroli občinskih ustanov, Aecgata, bolnic in podobno.

Na imenovani seji se je tudi ustanovil poseben advokatski odbor, ki naj pove svoje mnenje glede priziva independentistov zaradi odklonitve njihove liste pri zadnjih volitvah. Na podlagi njih mnenja bo občinski svet razsodil zadevo, kot to predvideva volilni zakon. Razsodbo občinskega sveta mora potrditi posebni odbor, ki ga imenuje prefektura. Če bi bil priziv independentistov sprejet, bi se morale vršiti nove volitve. Vsa procedura pa ne bo tako kratka. Verjetno bo sedanji občinski svet ostal v funkciji do rednih prihodnjih volitev. Če bi šlo za res, bi verjetno tudi Vidali odbor premislil, preden bi dal independentistom prav. V tistem advokatskem odboru sedi en monarhist, en misovec, en demokristjan, en socialdemokrat, en liberalci, en komunist in tudi naš zastopnik, g. dr. Agnetto.

Kot se vidi, je izkušnja dosedanje občinske upravne nekoliko izmordala. Dosedanja uprava je bila neoliko paternalistična, kakor so ji nasprotniki očitali. Morda zdaj res želi ubrati bolj demokratično pota. Vprašanje je, ali bo imela opozicija besedo le pri brezpomembnih poslih, ali pa bo mogla povedati svojo besedo tudi pri stvareh, ki zanimajo vse prebivalstvo.

V NEDELJO 7. OKTOBRA VSI K BLAGOSLOVITVI MARIJINE KAPELICE V PODGORI

Dr. IVAN PREGELJ:

NOVI ZVONOVI

Pol goriške dežele je že vedelo, da so zbrali kmetje idrijske fare denar za nove zvonove in da se ti zvonovi pravkar ulivajo v Gorici. Idrja ob Bači je sicer mala in skromna vas, in da je zašel glas o njenih še nedolžitih zvonovih celo do Gorice, temu je bil vzrok gotov vestnik, ki je izšel vsake sreče iz Idrije proti Gorici v enem in edinem izvodu. Ta netiskan list, ki je izhajal slednjjo sredo in prinašal brez vsakega naročila vedno in vedno zopet staro vest ali novico o idrijskih zvonih, ni bil nihče drugi nego tridesetletni voznik Anton Zlatoper iz Idrije.

Okoli osmih ob sredah je dospel Zlatoper redno na Most in ustavil pred »Petrom«. Peter je bil rejen krčmar, zbadljiv in šegav in je že v petdeseto pozdravljil Zlatoperja z vprašanjem, ki je samosebi zelo umestno, ki pa v ustih petičnega Petra ni zvenelo umestno:

»Zlatoper,« je klical, »to bi mi povedal,

kje si ti svoje zlato perje obral. Ali imate zlato petelina na Idriji?«
»Jaz nisem nobenega petelina obral,« je odvrnil Zlatoper, »ti pa, ki vem, da imaš zlata dovolj, si mi celo za moje zlato ime nevoščljiv.«
»Tebi že ne,« je dejal Peter in postavil merico grenkega pred voznika, »prav brez nič pa vem, da nisi. Nisi zastoj toliko dal za zvonove.«
»Sem dal, kar sem dal,« je odgovoril potolažen Zlatoper, »če Bog da, kmalu bodo peli!«
»Bodo peli, če boste zvoniti znali!« je odvrnil Peter.
»Kaj? Zvoniti! Zvoniti že, če le imaš na kaj. Taka fara ste Mostarji, pa imate počene lonce v cerkvi in stare pokrove!«
»Zdaj zabavljate. Pa niste mogli zadnjic še škofa pozdraviti, ker se vam je baš snel.«
»Pri novih se ne bo snemal!«
»Kdo ve, ste neki premalo nabrali!«
»Za nas dovolj, in starih goldinarjev smo tudi nabrali, da bo imel zvon bolj srebrn glas kakor struna!«
In vestnik je počasi krenil dalje do Ročinja. Pri Igaveu je ustavil in pozdravil godrnjavca krčmarja.

»Kaj pa pri vas novega, Ročinci?«
Krčmar je povedal, da so dobili novega kaplana, in je navedel tudi njegovo hišo, da ne zna peti.
»Mi pa nove zvonove dobimo, ti pa bodo znali peti, mislim!«
»Pa pravite, da nimate denarja, Gorjani!« je odvrnil krčmar, ki je bral poleg Zlatopera še en goriški list, ki je večkrat tožil, koliko da ljudje zmečejo denarja za božje poti, cerkve in maše.
»Tiho bodi,« ga je posvaril Zlatoper, »kdor pri zvonovih ne stiska, vice odsluži.«
Bič je počil, koleša so zaškripala in voz se je odzval proti Kanalu. Kanalski krojač in čevljar sta stala na vratih, ko je privoził Zlatoper mimo in sta zapela tisto o Idrjičanih, ki ponoči fige kradajo, očitno pamflet na nedolžne Idrjičane, ki poznajo figovo drevo zgolj iz evangelije in figo zgolj iz sejmov, kamor jih prinesejo Vipavci in Briči naprodaj.
Zlatoper je sicer že stokrat pribil, da Idrjičani niso tatovi, zdaj pa je mislil, da je spodobno vpričo prazničnega razpoloženja, ki ga čuti, če pove nekaj novega, in je odvrnil:

»Vi, Kanalski, le molčite, koliko pa vas je za en sold?«

»Nas ni nič za en sold!« sta odvrnila krojač in čevljar.
»Pet vas je!« jima je povedal Zlatoper, vedoč, da so Kanalski hudi na to zbadljivko, ki sicer ne velja njim, nego ploščatim žebljem, ki jih kujejo Lokovčani in imenujejo »kanalec.«
»Prezvetnost stresa Idrjičani,« je dejal krojač.
»Zaradi tistih zvonov, katere bodo dolžni ostali,« je odgovoril strupeno smolar.
»K vam ne pridemo na posodo!« je pogal konje Zlatoper in prišel ob štirih v Plave in ustavil pri Maražu, da obišče staro Maraževo teto, ki je bila zelo gluha in se je čudila, menč, da je venomer pogovor o samih tatovih in roparjih.
»Nove zvonove dobimo, mati!«
»Zvonove?«
»Najmanjši bo trideset centov!«
»Trideset!«
»Veliki celo petdeset centov!«
»Centov?!« — In ženica je hitro in srečno našla umestno vez med pojmi, katere je čula, in zaključila.
»Kako so vam mogli ukrasti trideset centov težke zvonove?«
»Vsak dan manj slišite, mati,« se je razjezil Zlatoper.

»Slišim že, slišim, samo vidim slabo,« je odvrnila, dočim je dobro videla in slabo slišala, pa ni hotela, da bi to drugi vedeli.
Drugi dan se vrača Zlatoper iz Gorice in ustavi pri Maražu v Plaveh. Maraževa teta sedi v veži in se hudo prestraši, ko jo nagovori Zlatoper:
»Sem jih že videl, teta!«
»Tatove?« se ustraši žena.
»Zvonove, teta, zvonove. Kakor zlato svetijo in vsi svetniki se poznajo na njih, kakor bi živeli, sv. Miha, sv. Gabrijel, sv. Rafael, sv. Trojica in še vsi drugi.«
»Bog pomagaj,« tarna ženica, ki je domela očividno nekaj nepopisnega, groznega.
Zlatoper poganja skozi Kanal. Na vratih stoji čevljar, krojač je ravnokar zopet v krčmi.
»So že zvonovi,« kliče Zlatoper iz globine svojega veselja kljub trdnemu sklepu, da Kanalec niti ne pogleda več. Čevljar vihti v roci par škornjev in odvrne:
»So novi, so, pa ne zate!«
»Jih niti zastoj ne maram,« živo verne vsiliti, »papir devljete med podplate, samo da več zaslužite.« (Nadaljevanje)

Sv. maša v vzhodnem obredu

V Bazovici, v Boljuncu, Dolini in Mačkovičah so imeli v prejšnjem tednu službo božjo v vzhodnem katoliškem obredu. Iz Rima je prišel g. Janežič, ki se skupno z drugimi mladimi duhovniki pripravlja na misijonsko delo v vzhodni Evropi, in tako smo po njegovi zaslugi doživeli izredne obrede vzhodne katoliške liturgije. To je sv. maša, kakor se je vršila na Vzhodu že v četrtem stoletju, tedanji grški jezik pa sta sveta brata Ciril in Metod z izrecnim dovoljenjem sv. stolice zamenjala s staroslovanskim jezikom. Duhovnik vse molitve izmenjuje se z zborom prepeva in ves obred je različen od našega latinskega. Je pa tudi dosti daljši in jezik nam je težko razumljiv. Povsod je tej službi božji prisostvovalo veliko vernikov, in vsi so bili zadovoljni, ker so jim duhovniki tudi razložili nastanek in današnji zgodovinski pomen nelatinskih obredov, ki jih je več ter jih sv. Cerkev z vso ljubeznijo in skrbjo goji za vzhodne katolice.

Zahvala

Ob priliki ponovitve nove maše mojega sina Pavla dne 23. sept. se najtopleje zahvaljujem v prvi vrsti č. g. Zorkotu za prisrčen sprejem in sploh za njegov trud, da je slavnost tako lepo uspela. Potem č. g. Jamniku za njegov lep in ganljiv govor in obenem za asistenco pri tej presveti daritvi skupaj z dr. Škerkom. Nadalje se prav lepo zahvaljujem tudi pevskemu zboru in njegovemu zborovodji za res lepo izvajanje pesmi.

Zahvaljujem se končno še vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali pri tej slavnosti.

Oče Ursič in družine Primožič

Kam je izginilo 3000 otrok?

«Messaggero Veneto» je v svoji nedeljski številki objavil, da se je v slovenske osnovne šole za bodoče leto vpisalo 1885 otrok, v italijanske pa okoli 14 tisoč. V torkovi izdaji pa pravi, da se je v Trstu vpisalo v osnovne šole 19 tisoč otrok in to v slovenske nekaj manj kot dva tisoč ostali pa v italijanske. Torej 19 tisoč manj 2 tisoč je 17 tisoč. V nedeljo jih je pa bilo okoli 14 tisoč. Kje jih je ostalih 3 tisoč?

Smrt mlade dijakinje

V Trstu je nenadoma umrla 16-letna dijakinja učiteljica Marsich Livija iz dobre slovenske družine. Bredna in zelo prizadeta učenka tukajšnjega učiteljskega. V preteklem šolskem letu je z dobrim uspehom dokončala drugi razred. Tik pred začetkom tretjega letnika jo je napadla zavrtna bolezen in jo v štirih dneh iztrgala iz družine in iz kroga součenc. Pokopali smo jo v ponedeljek popoldne ob veliki udeležbi sošolcev, profesorjev in drugih, ki so jo imeli radi. Bil je prekrasen jesenski sončni dan in še težje nam je bilo ob misli, da spremljamo na zadnji poti deklico, ki se je v cvetu življenja morala ločiti s tega sveta. — Težko prizadetim staršem izrekamo globoko sočutje in sožalje.

Dolina v Bregu

Čuden naslov, toda resničen, kakor so čudne tudi naše današnje novice, a resnične. Seveda tu ne mislimo le na vas Dolino, ampak na vso dolinsko občino in njene vasi.

DOLINSKI »VALENTIN VODNIKA«

Prvo čudo iz zadnjih dni je to, da se stari slovenski trdoživi »Valentin Vodnik« družni pri kulturnih prireditvah z italijanskimi skupinami. Zadnje nedeljo je bila taka dvojezična »kulturna šagra« pod vodstvom slovenske dolinske občine v Boljuncu. Doslej smo vsaj kulturne prireditve strogo ločili, sedaj pa komunisti tudi tukaj začenja z godljo.

RICMANJSKI »SLAVEC«

Drugo večje čudo in skoro incident se je zgodil v Ricmanjih pred dvema tednoma. Tam so proslavljali 60-letnico obstoja krajevne družbe »Slavec«. Nastopilo je več komunističnih zborov, »indiferentni« zbor iz Boršta, le domačega pevskega zbora ni bilo na oder. Krivda je v tem, da se razpoka Tito-Stalin v Ricmanjih ne more tako hitro pozabiti kakor o tem modrujeta Tito in Hruščev na Socerbu. V pripravljajni odbor so namreč brez volje domače celice vrinili par nezaželenih titovcev in zato domači kominformistični zbor ni hotel nastopiti. Sedaj v javni izjavi dopovedujejo, da se bo že vse »zglahalo«, le da ni mogoče tako udarniško kakor si to

rdeči polbogovi domisljajo. — Kako čudno se v taki »kulturni« družbi počuti borštanski »indiferentni« zbor in njegove cerkvene pevke! Da je komedija še večja, poskrbi »Delo«, ki prinaša lepa fotografijo Borštanov na ricmanjski poloviji. Borštani, odgovorite si sami na to vprašanje: kako pravimo zborom, ki pojejo še leta 1956 v teku enega meseca pred Agnelettom na Opčinah in pred Lovriho v Ricmanjih?

VISOKI GOSTJE NA SOCERBU

Tretja čudna zagonetka pa je Socerb nad Dolino. Oni dan je Tito zopet pripeljal svojega izrednega brionskega gosta na socerbski grad in zopet sta kukala skozi čarobni daljnogled v smeri trga Unità. Zadnjič enkrat je Tito pripeljal nad Dolino Mikojana in potem Nasserja in sedaj sanega Stalinovega grobarja Hruščeva. Ko so pred leti za časa Pella vedrili na Socerbu Titovi vojaki, so jim rdeči Brežani prinesli klobas in drugih dobrot, sedaj pa ni nič slišati o podobni dobrodelnosti. Sicer pa se veliko bolj za naše visoke goste zanimajo v Trstu kakor v Bregu. Tržaški listi, celo katoliški, prinašajo kar na prvi strani fotografije zadnjih socerbskih gostov in ugibajo vse mogoče in nemogoče o njihovih razgovorih. Vsekakor se visoka gosta na Socerbu nista menila, po čem so ribe v Trstu! Kakor ne gre vse prav pri komunistični zlepljeni kulturi v Ricmanjih, tako tudi velike rdeče glave niso enega duha. Brežani pa smo vsekakor ponosni, da se celo na dolinskem Socerbu odločajo važne mednarodne stvari!

Sv. Ivan

Od nove maše dalje ni bilo več v »Kat. glas« o nas glasu. Pa ne da bi ne bilo kaj povedati. Ker pa se drugod dogajajo važnejše reči, prepuščamo prostor drugim. V avgustu in septembru smo imeli dve romanji. Najprej nas je bilo okoli sto na Stari gor. Imeli smo krasno vreme. Preč. oo. kapucini so nas zelo ljubeznivo sprejeli in postregli ter pohvalili naše ubrano petje. Saj je bilo med nami dovolj mladine.

Preteklo soboto pa je imela začetno šolsko mašo naša osnovna šola. Z učenci je prišlo tudi veliko število staršev in učiteljsva. Res je sicer, da gre mnogo slovenskih otrok na italijanske šole. Kljub temu se zdi, da nismo letos pri Sv. Ivanu glede števila otrok na slovenski šoli nič nazadovali. Zdi se tudi, da je to zasluha tistih ljudi, ki niso rok držali križem. Dokler bodo pri Sv. Ivanu slovenski starši, ki bodo znači za lastno glavo misliti, naša šola ne bo umrla.

Omeniti je treba še neveselo vest, da je letos zapustila našo šolo gospodična učiteljica Alojzija Brana iz stare svetoivanske družine. Začela je svojo učiteljsko službo na Tržaškem že pred 40 leti, vsa povojna leta je poučevala pri Sv. Ivanu. Letos pa je zaprosila za drugo šolo. Bog ji povrni ves trud, ki ga je imela z našo dečo ter ji daj blagoslova tudi na novem službenem mestu!

Bazovica

Ne godrnjajte, prosimo, če se tako pogosto oglašamo. Mi nismo prav nič krivi, če se pri nas vedno kaj novega zgodi. »Katoliškemu glasu« pa zelo radi vse, kar je lepo, povemo.

Tako se je te dni poslovil od nas č. g. Albert Miklavc, ki je tri leta pridno opravil v naši župniji kaplansko službo. Ob slovesu smo občutili, kako je bil priljubljen pri vseh, zlasti še pri fantih. G. Albert ljubi petje in je sam izvrsten pevec. Zato se je ves čas trudil, da bi Bazovica ohranila svoj cerkveni pevski zbor. Uspel je: pritegnil je k zboru lepo število mladih fantov. Tudi v Gročani se mu je posrečilo spraviti spet na noge nekdanji pridni cerkveni zbor, a žal, je moral to hvaležno delo opustiti, ker je bilo zanj prenaporno. G. Albert je znal navdušiti fante za igre. V današnjih razmerah je tako delo vse drugo kot lahko. Tako je vsa tri leta režiral naš Bazoviški oder in nudil domačinom in drugim ljubiteljem odra lepa igralska dela. Za vse njegovo požrtvovalno delovanje naša iskrena zahvala. Voščimo mu, da bi mogel v novi fari na Katinari lepo nadaljevati svoje vzvišeno poslanstvo! Na njegovo mesto je že prišel g. Jože Kunčič. Farani ga pozdravljamo s toplimi voščili, da bi se pri nas dobro počutil in veselo služil Bogu in narodu.

Trečče

Prejzno nedeljo je tržaški škof opravil v Treččah pastirski obisk. Kar jih je Cerkev pogumno zvestih, se je zbralo v lepo

obnovljeni cerkvi in sprejelo g. škofa kot Kristusovega namestnika. Tržaški škof je najbolj vesel ljudskega petja. Že mnogokrat se je zelo pohvalno izrazil o Slovenceh, češ tako lepo pojo pri skupnih cerkvenih opravilih. Tako je bil g. škof vesel pridnih vernikov iz Trečč, ki so prejšnjo nedeljo navdušeno prepevali pri škofovi sv. maši in birmi. Poslušal sem škofov govor v lepi slovenščini. Kako dobro nam de, ko ga slišimo govoriti v naši ljubi materinščini. Dvakrat je pridigal. Spodbujal je vernike k vztrajnosti in apostolskemu delu za vse tiste, ki so se Cerkvi odtujili in sledijo lažnim in škodljivim prerokom. Po končanih molitvah za rajne na pokopališču se je g. župnik Lojze Rozman v ganljivih besedah zahvalil g. škofu za prijazen pastirski obisk in obljubil, da se bodo vsi dobri verniki trudili za obnovo verskega življenja v Treččah.

Peče

Na rožnovensko nedeljo 6. oktobra se zopet zapre Marijina božja pot na Pečah

Za duhovniški naraščaj

Rožnovenska nedelja bo slovenske vernike goriške nadškofije zopet poklicala k dolžnosti, naj se spomnijo na duhovniški naraščaj. Pravimo »k dolžnosti, zakaj skrb za duhovniški naraščaj ni samo dolžnost škofov in duhovnikov, temveč vseh vernikov. Ko je bilo treba Judezu Iskarjotu izbrati naslednika, je apostol Peter pozval vse vernike, 120 po številu, da so molili. Tako je treba, da tudi danes vsi verniki molijo, naj Bog napolni vrzeli, ki jih pušajo za sabo umrli in ostareli duhovniki. A ne gre tu, da bi samo vrzeli polnili, danes se zahteva vedno večje število duhovnikov, ki naj ljudem pomagajo pri njih zveličanju. Dolžnost molitve veže vse vernike.

A prav tako tudi dolžnost podpore. Ko je Kristus zbral okrog sebe učence in jih vzgajal, je imel dobre ljudi, ki so podpirali njega in njegove učence. Bile so to dobre žene, a tudi drugi. O Judežu Iskarjotu je namreč znano, da je imel denarnico. Tako je tudi danes dolžnost vseh vernikov, da pomagajo tudi z denarnimi sredstvi pri vzdrževanju mladega duhovniškega naraščaja.

Preteklo nedeljo ste, verniki goriške škofije, dobili pisemske ovitke z namenom, da jih v nedeljo vrnete s svojim darom. Naj bo to dar uboge vdove ali velikodušnih jeruzalemskih žena, iz velikodušnega srca naj pride, da bo obrodil velikodušen odgovor v srcih naših semenišnikov.

Nova avtobusna proga

Avtobusno podjetje Ribi bo z oktobrom vzpostavilo še eno avtobusno progo, ki bo vezala Gorico z Devetaki, Opatjeselom in Komnom. V ta namen so že popravili pot.

Delovni centri na Goriškem

Ministrstvo za delo v Rimu je nakazalo goriški pokrajini vsoto 65 milijonov lir za delovne in pogozdovalne centre. V Gorici bodo odprli tri delovne centre. V vsakem bo dobilo delo 50 delavcev za dobo 102 dni. Nadalje bo dobilo delo v drevnici v Pevmi 20 oseb za 153 dni, v Sovodnjah 30 delavcev za 76 dni in v Krminu 25 delavcev za dobo 25 dni.

Doberdobska in števerjanska občina nista dobili nobenega nakazila. Zakaj ne? V obeh občinah so ceste silno potrebne poprav. Zakaj bi tega ne napravili s pomočjo delovnih centrov?

Zastrupljenje rastlin

Inštitut za ugotavljanje rastlinskih bolezni za goriško in videmsko pokrajino, je na prijave Zveze neposrednih obdelovalcev zemlje pregledal vinograde okrog Podgore in v okolici Ločnika, na katerih so ugotovili zastrupitve zaradi izhlapevanja strupenih plinov iz oddelka za rayon v podgorski predlinici.

Preiskava je ugotovila, da je od dneva, ko je začel obratovati oddelček za rayon, bilo okuženo področje, ki meri okoli 500 ha in se razteza 500 m daleč od levega brega Soče do mosta IX. avgusta, na jugu pa sega do Moše. Najhujše okvare so zaznamovali na vinski trti, prizadeta pa je tudi povrtnina in tudi nekatere vrste sadja. Kmetje so proti tej novi nevarnosti, ki grozi z uničenjem njihovega tako nepornega dela, povsem brez moči.

Zveza neposrednih obdelovalcev pri vsedržavni zvezi kmetov poziva vse prizadete kmete, naj se zglasijo v njenih uradih v ulici 24. maja št. 1, za izterjanje odškodnine za škodo, ki jim jo je prizadela tovarna.

pri Boljuncu. Po starodavnih navadah prenese mo nedeljo v slovesni procesiji Marijino podobo s Peč v župno cerkev v Boljuncu. Ob štirih popoldne bo zadnji večerna sv. maša na Pečah in nato bodo naši skavti dvignili Marijino podobo in jo prinesli ob šestih zvečer od prvih boljuncskih hiš (do mosta v Zgornjem Boljuncu). Od tu se razvije v večernem mraku velika procesija z lučkami skozi vso vas do župne cerkve; sledi kratek govor in euharistični blagoslov. Iskreno vabimo vse Marijine častilce z Brega od Mačkovelj do Bazovice, pridite radi za skupni romarski sklep na Peče ali vsaj k zaključni procesiji v Boljuncu. Boljuncane vabimo, naj lepo okrasijo in razsvetlijo svojo vas in cerkev. Lep trg sredi vasi je zelo primeren za lep sprejem zadnje romarske procesije. Pridite tudi Tržačani in še Goričani, vsaj tam od Devina, ki ste nam bliže. Naj bo ta edini skupni marijanski praznik v našem Bregu lepo in v veliko doživetje v čast naše nebeske Kraljice in v slavo naše svete katoliške vere!

Oprostitev šolnin

Prosvetni minister je za prihodnje šolsko leto oprostil plačanja šolskih pristojbin srednješolske dijakke begunce iz Julijske Benečije in Dalmacije. To pravilo velja tudi za begunske dijakke s področja tržaškega ozemlja, ki ni pod italijansko upravo, kakor tudi one iz ozemlja, ki je po določilih mirovne pogodbe prešlo pod vrhovnost drugih držav.

Ukrep velja tudi za slovenske dijakke, v kolikor spadajo v omenjeno skupino beguncev, medtem ko so dijaki-ndržavljeni že prej uživali predvidene olajšave.

Nova šola v Stražcah

V nedeljo 30. septembra so ob navzočnosti najvišjih krajevnih in šolskih oblasti slovesno otvorili novo šolo v obljudenem naselju Stražice v Gorici. Nova šola je ena najmodernejših zgradb naše province, zgrajena po vseh predpisih moderne tehnike in higijene. Šola, ki stoji na prostornini 8 tisoč kvadratnih metrov, sestavlja več zgradb, v katerih je prostora za 16 šolskih sob, ki bodo lahko sprejele 300 otrok.

Je-li mar resnica?

Po raznih potih se je razvedela vest, da so Števerjanci baje postavili na prodaj svojo občino. Prvemu da so jo ponudili Gorici, a bi jo tudi komu drugemu, če bi upali več dobiti. Pravijo, da se za to kupčijo navdušujejo številni Števerjanci in Jazbineci, posebno tisti, ki so bolj bogati in bi radi bili še bogatejši, ko bi napravili dobro kupčijo z mlado občino.

Kakor koli, naj bodo taki glasovi resnični ali izmišljeni, mečejo zelo grdo luč na vse take občane ter pričajo, da v njih ni mrvice demokratične zavednosti in svobodoljubnosti. Njih sosedje iz Moše so se prostovoljno ločili od Kaprive, ker hočejo sami urejevati svoje domače zadeve, Jazbineci in Števerjanci pa bi hoteli prodati svoje svobodične za nekaj lepih sanj o asfaltiranih cestah. Če so gorjci vesti resnične, bi jim mi Goričani dali nasvet, naj ponudijo svojo občino rajši večnemu mestu Rimu. Rimljani bi jim utegnili še več dati, ker oni imajo tudi ministre, ne samo prefekte. Morda bi se obrnili tudi na New York. Tam cvetjeto dolarji... Vsekakor bi kazalo potipati, kdo da več.

Števerjan

Preteklo sredo in četrtek je nad Števerjanom ležala bridka žalost. Še nebo je žalovalo z nami z izrednimi dežnimi nalivi. Skoraj vsi Števerjanci smo pomolili, pokropili in spremili k pogrebu nepozabno Jero Tinta, ki je pred štirinajstimi dnevi postala žrtev cestne nesreče v Gorici.

Pri pogrebu je bila vsem v veliko to-

lažbo polna udeležba mladine, zlasti belobolehenih deklet, številni venci in obilica cvetja. Cerkevni pevski zbor ji je zapel v zadnje slovo.

Na vso moč se pripravljamo na trgatve. Bog nam je dal dovolj dežja, da lahko namočimo in pomijemo vinski posodo.

Nekateri bodo začeli s trgatvijo stokajao že proti koncu tega tedna. Splošna trgatve se bo pa začela šele prihodnji teden, okrog 10. t. m. Grazdije je lepo in ga je veliko. Hvala Bogu!

Gabrje

Na rožnovensko nedeljo bo pri nas med svojimi rojaki obhajal zlatomašno slavnost preč. g. Kristof Tomšič, župnik na Trnovem onkraj meje. Sicer je zlato mašo že obhajal med svojimi župljani, a je vendar ob tej priliki želel v svojo rodno vas, kjer ima sorodnike in kjer je pred 50. leti imel novo mašo. Slovesna sv. maša se začne ob 9.30, popoldanski blagoslov pa ob treh.

R A J B E L J

Točno po enem mesecu je iz oblakov nad našo vasio udarilo med nas rudarje kot strela z jasnega neba. Kot smo poročali o zbiranju temnih oblakov nad našo vasio, so se na žalost naše slutnje uresničile. Na shodu 21. sept., ki sta ga sklicali oče delavski zbornici, CGIL in CISL, nas je vse presenetila novica, da je ravnateljstvo rudnika obvestilo notranjo komisijo, da bodo s 1. 10. 1956 odslovili vse rudarje nad 55 let stare ter 15 sezonskih delavcev. Ravnateljstvo je dalo ponudbo, da onemu, kdor se hoče prostovoljno odpustiti od dela, izplačajo sto tisoč lir nagrade in nadaljnjih pet tisoč za vsakega družinskega člana. Ako se ne odzove zadostno število, bodo sami podvzeli nadaljnje ukrepe. V tem primeru bi dobili 17.000 lir mesečno.

Ta vest je tako porazno vplivala na nas zbrane, da so morali naši predstojniki večkrat ponoviti poziv, naj se izrazimo in prijavimo k pripombam in debati. Negotovitost in bojazen je dosegla višek. Prvi trenutek ni nobeden mogel spregovoriti. Polagoma pa je le zmogalo razburjenje in zaskrbljenost, da so se rudarji eden za drugim oglašali pri mikrofonu in z obupnim gnevom odbijali to sramotno in poniževalno ponudbo družbe Raibl in novih gospodarjev, ki so že po pičem mesecu pokazali, da ne držijo besede, saj so nam jamčili, da ne bodo nobenega delavca odpustili. *Kdor pojé besedo, ni posten človek. Od takega lahko pričakuješ vse.* Ker so s 55 leti družinski očetje že z nepreskrbljenimi otroki, si lahko predstavljamo, v kakšni atmosferi živimo rudarji v Rajblju.

Apeliramo na g. prefekta in na vlado. Ali ima zakon res dvojno mero? Ali je res zakon vedno proti revežu?

Na shodu smo odobrili enodušno dnevni red, ki ga je sestavila notranja komisija in ki vsebuje odklonitev vseh zgoraj omenjenih sramotnih in poniževalnih kapitalističnih ponudb. Ako naš dnevni red ravnateljstvo rudnika odkloni, smo sklenili stopiti takoj v belo staro brez kakšnega sklicevanja novih shodov. Stavko hočemo dobojevati do uspešnega konca neglede na čas in žrtve.

LISTNICA UPRAVE

Te dni smo vsem našim razprodajalcem poslali račune za tretje trimesečje. Lepo prosimo, da bi gospodje razprodajalci upoštevali dejstvo, da izdajanje našega časopisa zavisi le od redno plačanih naročin. Upamo, da bodo vsi to našo prošnjo upoštevali in se jim že vnaprej najtopleje zahvaljujemo.

UPRAVA

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad izrazi tolikega sočutja ob nenadni in bridki izgubi naše nepozabne

JERE TINTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam bili blizu v teh težkih dneh. Zlasti smo dolžni zahvalo č. g. kaplanu, vsem, ki so s krščansko ljubeznijo prebdeli ob Jerini smrtni postelji in zaman pričakovali, da se prebudi, cerkvenemu pevskemu zboru, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, ali kakorkoli skušali lajšati našo veliko bol. Bog naj bo vsem bogat plačnik!

Števerjan, 28. septembra 1956.

Zalujoci: mama, brat, sestre in sorodniki.